

Mgr. Jaroslav Mrňa, Bibliotheca parochiae Magnomesericensi. Historie, rozbor a soupis rukopisů a starých tisků farní a děkanské knihovny ve Velkém Meziříčí. Rigorózní práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, 2012. 303 s.

Tématem předkládané rigorózní práce je historie a současnost farní a děkanské knihovny ve Velkém Meziříčí. Jedná se o přepracovanou diplomovou práci s názvem **Farní a děkanská knihovna ve Velkém Meziříčí. Soupis rukopisů a starých tisků**, kterou autor obhájil v uplynulém roce na témže ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Vzhledem k tomu, že diplomová práce byla na vysoké úrovni, zaměřil se Mgr. Mrňa především na odstranění dílčích nedostatků konstatovaných v oponentském posudku, a to jak ve vlastním textu, tak v katalogu o rozsahu tří rukopisů a 397 starých tisků. Je vcelku pochopitelné, že ani při zpracování rigorózní práce autor nepřikročil ke zpracování druhé, větší části fondu, jehož celková velikost je 924 knižních jednotek, a sice knih z 19. a 20. století, protože při tomto rozšíření by se musela změnit koncepce i ráz textu, určený důrazem na pomocné vědy historické. Byly vypuštěny některé příliš školské pasáže, jež měly prokázat autorovu znalost odborné literatury a schopnost pracovat s ní, k úpravám a zpřesnění došlo zvláště v textové části.

Zdařilá celková koncepce nevyžadovala zásadní úpravy, zvládnutí metod historikovy práce, dobrou znalost literatury i pramenů a schopnost samostatné tvorby prokázal autor již v diplomové práci, zvláště v oddílech 1 (*Dějiny velkomeziříčské farnosti*), 3 (*Historie farní a děkanské knihovny*) a některých kapitolách z oddílu 4 (především 4.4 *Vazba – ochrana a reprezentace* a 4.8 *Provenience*). Vyčerpávající přehled použitých pramenů a literatury přesvědčí čtenáře o tom, že autor nevynechal žádný relevantní zdroj, a dokáže své téma interpretovat v širších souvislostech (zvláště se to týká správy farních knihoven v 19. století). Vcelku nevýznamnou připomínku mám jenom ke komentovanému přehledu knihovědné literatury na s. 12-14, kde autor zvolil (nepříliš důsledně) chronologické hledisko podle data vydání, takže se v této pasáži „míchají“ obecné práce k dějinám knihy se soupisy, a s monografiemi vztahujícími se k českému a moravskému prostoru. Přehlednější by asi bylo strukturování podle obsahu a charakteru uváděných děl. Stejně jako v diplomové práci je součástí práce rigorózní katalog rukopisů a starých tisků. Ocenění si zaslouží celková pečlivá a přehledná úprava a konkordance signatur.

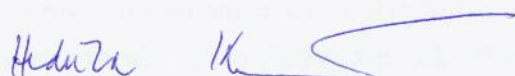
Výhrady oponentky jsou pouze okrajové. Na s. 23 není jasné, zda byla monstrence skutečně dána na puncování nebo vzhledem k nevalné finanční situaci habsburské monarchie v době napoleonských válek odevzdána jako jiné předměty z drahých kovů puncovnímu úřadu. Autor přepracoval oddíl týkající se obsahové analýzy fondu, což svědčí o tom, že příprava rigorózní práce skutečně přispěla k jeho odbornému růstu. Přesto zůstaly dvě drobné formulační neobratnosti – traktáty uvedené na s. 79-80 by bylo vhodnější zařadit k pracím

z dogmatické a morální teologie, otázkou je jestli jako „čistě filozofická“ lze označovat díla, která spadala do oblasti filozofie podle tehdejšího rozdělení vědy (z citace nelze určit, zda *Cosmographia* nebyla spíše dílo geografické, s. 82). U San Blasian není úplně jasné, jestli se jedná o současné St. Blasien, skeptická bych byla k absenci literatury k bratřím Veithům (při pouhé internetové rešerši lze dohledat článek Davida Paisey, který se věnoval Ignazu Adamovi a Franzi Antonovi jako sběratelům knih ve sborníku *Buchkultur. Beiträge zur Geschichte der Literaturvermittlung* v roce 2005). Ještě jednu kontrolu před odevzdáním textu by si zasloužila příloha č. 1. Místo poněkud záhadného (a podle kontroly v katalogu asi uměle vytvořeného) „archi-episcopalia pragensia“ by bylo vhodnější použít „officina typographica archiepiscopalis“, do dvou záznamů se nejspíše rozpadla tiskárna olomoucké jezuitské univerzity (Olomucensibus x Universitatis Olomucensis Collegiis s. 123-124), přehlédnut zůstal třetí pád „Krieger dem jüngern“ na s. 126. Nejspíše o zapnuté funkci automatických oprav svědčí u Calepinova *Lexiconu* z roku 1531 výskyt tvaru *Lexikon*.

Podobné výtky, tedy upozornění na nepodstatná přehlédnutí, mám také ke katalogu. Některé záznamy by si zasloužily pečlivější redakci latinského nebo německého textu a odstranění překlepů (např. 16, 17, 47, 209). Otazníky vzbuzuje řazení proprií střídavě pod officia propria a pod propria officia, zařazení misálu pod Philippa Jacoba Leidenhofferera (č. 182), když v ostatních případech je liturgická kniha zařazena pod Missale, nebo řazení jmen autorů z kapucínského řádu (za vhodnější bych považovala pořadí řeholní jméno – adjektivum vztahující se k městu konventu). U č. 46 by bylo správnější zařadit záznam pod první slovo z názvu a nikoli pod jméno světce, o němž pojednává, zvláště v poměrně neobvyklé podobě. Zajímavý je výskyt *Konfessý Helwetská* (č. 170), jemuž autor jinde nevěnuje pozornost; z dostupných zdrojů je však zřejmě nemožné usoudit, jak se ve farní knihovně octla, a jestli by se hypoteticky nemohla vztahovat k emancipaci ojedinelých evangelíků ve Velkém Meziříčí a okolí po vydání tolerančního patentu (srov. s. 34 v rigorózní práci). Na závěr však nemohu pominout přehlédnutí v latinském názvu práce, správný tvar by měl znít *Bibliotheca parochiae Magnomesericensis* (pokud ovšem nechtěl autor poněkud nepochopitelně použít dativ). Může mu být útěchou, že podobný šotek se občas vloudí i do slovných edic...

Práci jednoznačně **doporučuji** k obhajobě. Mgr. Mrňa vzal v úvahu všechny výhrady vznesené oponentkou při obhajobě diplomové práce a celek upravil tak, aby odpovídal požadavkům kladeným na práci rigorózní. Uvedené připomínky její hodnotu nijak nesnižují, naopak bych považovala za vhodné, aby ji autor v budoucnosti přepracoval pro časopisecké publikování ve vhodném odborném periodiku zaměřeném na historii regionu.

V Praze 22. srpna 2012



Mgr. Hedvika Kuchařová, Ph.D.